

Autyzm

Ważne:

Poniżej znajdują Państwo opis funkcjonowania dzieci z autyzmem. Wiele objawów oraz zachowań występuje także u młodzieży i osób dorosłych z innymi zaburzeniami rozwoju neurologicznego.

Symptomy autyzmu są różnorodne i mniej lub bardziej nasilone, a zaburzenie to ma podłoże neurorozwojowe.

Dziecko u którego zdiagnozowano zaburzenia rozwoju ma szczególnie trudności w wymienionych poniżej aspektach:

- zmniejszone umiejętności w kontaktach międzyludzkich (relacjach społecznych)
- zaburzenia w rozwoju mowy i rozumienia
- powtarzające się wzorce zachowań lub inaczej mówiąc zachowania stereotypowe

Wymienione powyżej problemy nie zawsze są nasilone w ten sam sposób u każdego dziecka z autyzmem. Najczęściej, to właśnie kłopoty w kontaktach międzyludzkich są największym problemem, jak również schematyczny sposób myślenia.

Problemy, z którymi borykają się dzieci są zmienne. Kłopoty w komunikacji z innymi mogą objawiać się tym, że dziecko nie mówi zupełnie nic, jak również tym, że dziecko opowiada ciągle na temat swoich zainteresowań. Dziecko z autyzmem rozumie świat inaczej niż inne dzieci. Wiedząc o tym, że nasze dziecko ma autyzm, możemy mu pomóc w pokonywaniu przeszkód w świecie prawidłowo rozwijających się ludzi.

Relacje społeczne

Dziecko autystyczne może być:

- nadpobudliwe i/lub ze zmniejszoną aktywnością
- ciągle w ruchu
- wrażliwe na bliskość innych
- obojętne
- zawsze zmartwione .

Dziecko może mieć problemy z:

- dzieleniem się z innymi osobami
- uważaniem się jednym z grupy i przyjmowaniem poleceń wydawanych wszystkim, np. na zajęciach lekcyjnych
- współpracą z innymi i zwracaniem uwagi na wkład każdego do wykonywanego zadania, jak również z potrzebą kontrolowania i rządzenia
- zrozumieniem potrzeb społecznych innych osób, jak i reguł gry i zabawy
- zrozumieniem wpływu społecznego ze strony rówieśników, np. niezrozumienia pojęcia wykorzystywania przez innych
- zrozumieniem planów innych osób
- zrozumieniem potrzeb, uczuć i myśli innych

- nawiązywaniem kontaktów międzyludzkich
- braniem udziału w zabawach lub grach z innymi dziećmi
- współczuciem dla innych lub okazywaniem zadowolenia
- zrozumieniem ogólnych pojęć społecznych oraz rozumieniem kontekstu społecznego
- kontaktami z rówieśnikami, kontakty z osobami starszymi lub młodszymi są najczęściej lepsze.

Mowa i komunikacja

Dziecko autystyczne może:

- komunikować się z innymi w sposób, którego prawie nikt nie rozumie
- nie rozumieć celu komunikacji z innymi
- stosować mimikę lub gestykulację w nieodpowiedni sposób (mało lub za wiele) jak również może mieć kłopoty ze zrozumieniem gestów innych
- w dziwny sposób nawiązywać kontakt wzrokowy, który negatywnie wpływa na nawiązywanie kontaktów społecznych (np. zbyt długie wpatrywanie się w drugą osobę)
- nie nawiązywać kontaktu wzrokowego z innymi osobami
- nie potrafić rozpocząć, kontynuować lub skończyć rozmowy z powodu niezrozumienia sytuacji i komunikatu
- rozmawiać zawsze tym samym tonem, za głośno lub za cicho
- rozmawiać bardzo formalnie
- używać słów w dziwny sposób, jak również posiadać zasób słów głównie stosowny do szczególnych dla siebie zainteresowań
- rozmawiać zwrotami, które zostały gdzieś zasłyszane lub ze stosować echolalie
- mieć problem z używaniem zaimków lub z powtarzaniem tego co mówią inni, np: “chcesz mleka”, co ma znaczyć; “ja chcę mleka”.
- posiadać zdolności do używania w rozmowie zdań lub słów zaczerpniętych najczęściej z filmów lub reklam, dlatego często myślimy, że dziecko rozumie i potrafi więcej aniżeli nam się wydaje
- mieć problem z zadawaniem pytań lub odczytywaniem instrukcji

Możliwe że dziecko również:

- będzie się starało nawiązać kontakt tylko w celu zaspokojenia swoich potrzeb
- będzie rozmawiało tylko o rzeczach, ale nie na temat uczuć lub myśli
- będzie potrzebowało więcej czasu na zrozumienie poleceń ustnych i opowiedzi na nie
- nie zrozumie potrzeby przekazywania informacji innym osobom
- będzie rozumiało dokładnie to co słyszy, nie będzie pojmowało podtekstu, np: “idź do mamy i spytaj czy nie chce ona napić się kropelki kawy”. Dziecko pójdzie i spyta ale nie wróci z odpowiedzią
- będzie miało kłopot z zapamiętaniem i wykonaniem poleceń złożonych
- będzie miało kłopot z pozdrawianiem innych w odpowiedni sposób
- będzie miało problem z koncentracją nad jednym głosem w przypadku dużego hałasu lub innych głosów w otoczeniu
- nie zrozumie potrzeby reagowania na swoje imię.

Dziwne lub powtarzające się wzorce zachowań

Dziecko z autyzmem może:

- mieć kłopot ze zrozumieniem celu brania udziału w tym, czym nie jest ono zainteresowane
- potrzebować codziennej rutyny, mieć problem z jakimikolwiek zmianami
- posiadać dziwne wyobrażenia, a co za tym idzie, kłopot z rozróżnieniem rzeczywistości od fantazji
- żyć we własnym wyobrażonym świecie, który może być ograniczony i kompulsywny
- posiadać cechę perfekcjonizmu, nie będzie zdolne do przegrywania lub przyznania się do swoich błędów
- mieć problem ze znalezieniem zainteresowania przynoszącego przyjemność, rozluźnienia i odpoczynku
- rozpocząć późno mówić, pisać, czytać, ...

Niektóre dzieci z autyzmem:

- są bardzo wrażliwe
- pokazują niewłaściwe uczucia, np: śmieją się w sytuacji, w której bardziej odpowiada płacz
- nie rozpoznają swoich własnych uczuć
- mogą być egoistyczne lub niegrzeczne
- powtarzają te same ruchy rękoma lub obracają się w koło
- nie potrafią kontrolować niektórych drgań mięśni
- mogą być zaaferowane bodźcami zmysłowymi, np: kołem, które się obraca lub migającymi światłkami
- mogą być przerażone słysząc niezapowiedziany dziwny głos lub hałas, jak również zmianami w otoczeniu
- dotykają kogoś lub czegoś tylko jeśli same tego chcą
- lokalizują swoje miejsce poprzez stukanie w ściany lub meble
- mają problem z czekaniem w kolejce
- nie reagują odpowiednio na ból
- są bardzo wrażliwe na sposób ułożenia jedzenia, niektóre pokarmy nie mogą być pomieszane lub obok siebie
- mają kłopot z nauką podstawowych czynności w toalecie.

Mocne strony

Pomimo tych wszystkich problemów w kontaktach międzyludzkich, z którymi borykają się dzieci z autyzmem, posiadają one również swoje mocne strony, które mogą bardzo często wykorzystać w nauce i zabawie.

Dzieci z autyzmem:

- często obdarzone są szczególnymi umiejętnościami, np. w muzyce, plastyce, językach obcych lub matematyce
- najczęściej mają dobrą pamięć wzrokową
- ciągle się uczą i poszerzają swoje umiejętności, również w wieku dorosłym
- potrafią docenić humor (najczęściej czarny)
- cieszą się codzienną rutyną
- wykazują duże zdolności w swoich zainteresowaniach.

Bardzo nieprawdopodobnym jest to, że jedno i to samo dziecko będzie borykać się ze wszystkimi cechami, które zostały wymienione powyżej. Wczesna interwencja i wspieranie rozwoju dziecka ma wpływ na zmniejszenie się problemów.

Powyższy tekst zaczerpnięto z broszury, która została wydana przez Umsjónarfélagi einhverfra (Związek opieki nad osobami z autyzmem). Nad broszurą pracowali: Bjarnveig Bjarnadóttir, Eydís F. Hjáltaín, Laufey Gunnarsdóttir oraz Unnur S. Eysteinsdóttir.

Związek opieki nad osobami z autyzmem powstał w roku 1977. Do związku przynależą rodzice, opiekunowie, pracownicy wykwalifikowani i wszyscy ci, którym nie jest obce dobro i opieka nad osobami z autyzmem oraz osobami niepełnosprawnymi, którzy zaliczają się do tej grupy (autistic spectrum), czyli podlegają międzynarodowej ocenie ICD10.

Związek opieki nad osobami z autyzmem

Związek opieki nad osobami z autyzmem powstał w roku 1977. Założycielami byli rodzice i specjaliści. Związek zajmuje się sprawami ludzi z autyzmem, ich rodzinami oraz specjalistami w dziedzinie autyzmu, jak również osobami indywidualnymi z zaburzeniami rozwoju. Związek organizuje zebrania informacyjne, kursy oraz grupy wsparcia dla swoich członków. W czasie miesięcy zimowych, w związku spotykają się grupy wsparcia dla rodziców, grupy specjalne dla kobiet oraz grupy wspierające osoby powyżej 18 roku życia z zaburzeniami rozwoju. Dodatkowo organizowane są również zajęcia rekreacyjne dla młodzieży w wieku od 12 do 18 lat.

Praca związku polega w głównej mierze na poprawieniu usług dla ludzi z autyzmem oraz innymi niepełnosprawnościami. Komisja, w której skład wchodziły dwie osoby z ramienia związku, pracująca dla Ministerstwa Opieki Społecznej, zakończyła swoją pracę w roku 1996. Bardzo ważne jest to, aby rodzice lub inne osoby mające kontakt z dziećmi i stali na straży praw tych dzieci. Jeśli z jakiegoś powodu nie jesteście zadowoleni z usług jakie są oferowane waszym dzieciom, prosimy o kontakt z nami, obojętnie w której części kraju mieszkanie.

Związek kładzie bardzo duży nacisk na douczanie i zajęcia informacyjne, posiada na swoim stanie wiele książek i parę filmów do wypożyczenia. Związek współpracuje również z innymi podobnymi sobie w krajach skandynawskich, od których otrzymuje gazety i magazyny na temat autyzmu.

Jednym z głównych założeń Związku opieki na osobami z autyzmem jest organizowanie spotkań dla ludzi, którzy zajmują się i opiekują chorymi, ponieważ bardzo ważnym jest dzielenie się wiadomościami i praktyką, jak również udzielanie wsparcia i otrzymywanie go od innych. Nie jesteś sam (sama). Skontaktuj się z nami, może uda nam się ci pomóc.

Biuro związku znajduje się przy ulicy Háaleitisbraut 13, 108 Reykjavík. Numer tel. 5621590. Biuro czynne jest w środy od godz 9 do 15 i w piątki od godz 9 do 12. Poczta internetowa związku einhverfa@einhverfa.is

